

Δημοπρατήθηκε η πρώτη από τις τρεις προτάσεις της ΚΕΔΚΕ

Ως «φλέβα χρυσού» χαρακτηρίζονται από τους εκπροσώπους της Αυτοδιοίκησης, οι μεγάλες ευκαιρίες που κρύβει το τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του 3^{ου} Κ.Π.Σ. «Κοινωνία της Πληροφορίας» για την ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών και την βελτίωση της καθημερινότητας του πολίτη.

Ήδη καταγράφεται σημαντική αύξηση της συμμετοχής των ΟΤΑ στο πρόγραμμα με εντάξεις έργων, σαφής ένδειξη ότι όλο και περισσότεροι αιρετοί αντιλαμβάνονται πως μέσα από τις συγκεκριμένες δράσεις, επιτυγχάνεται ουσιαστικότερη εξυπηρέτηση του πολίτη και των επιχειρήσεων, ενώ ενισχύονται η συμμετοχή των πολιτών και η δημοκρατία.

Καταλυτική, σε κάθε περίπτωση, κρίνεται και η συμβολή της ΚΕΔΚΕ η οποία ήδη από τον Ιούλιο του 2004 έχει πραγματοποιήσει σειρά ουσιαστικών παρεμβάσεων: πρόταση για την Στρατηγική της Αυτοδιοίκησης στην Κοινωνία της Πληροφορίας, πρόταση για τα βασικά ζητήματα υλοποίησης έργων στην ΚτΠ, μετρήσεις για τις επιδόσεις των ΟΤΑ στο συγκεκριμένο πεδίο.

Επιστημονικός Σύμβουλος της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. στα ζητήματα της Κοινωνίας της Πληροφορίας είναι η «Ομάδα για την Τεχνολογική, Οικονομική και Στρατηγική Ανάλυση της Κοινωνίας της Πληροφορίας» του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, σε συνεργασία με τη αναπτυξιακή μελετητική εταιρεία της Αυτοδιοίκησης Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε. .

Διεθνές συνέδριο για την ΚτΠ

Ιδιαίτερη σημασία έχει το διεθνές Συνέδριο που οργανώνει η ΚΕΔΚΕ στις 5 και 6 Μαΐου 2006 στο Ηράκλειο Κρήτης με θέμα την συμμετοχή της Αυτοδιοίκησης στην ΚτΠ, στο οποίο θα συμμετέχουν εκπρόσωποι από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από χώρες που θεωρούνται κορυφαίες στην αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, όπως τις ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ιρλανδία, τα κράτη της Ιβηρικής και της Σκανδιναβίας.

Ενιαίο Δικτυακό Περιβάλλον ΟΤΑ και

ανάπτυξη Γεωγραφικών Συστημάτων

Η ίδια η ΚΕΔΚΕ έχει καταθέσει στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» δικές της προτάσεις, που αφορούν 3 έργα συνολικού προϋπολογισμού περίπου δέκα εκατομμυρίων ευρώ.

Το πρώτο από αυτά έχει ήδη ενταχθεί στο πρόγραμμα και έχει δημοπρατηθεί. Πρόκειται για το έργο «Ενιαίο Διαδικτυακό Περιβάλλον ΟΤΑ για την εξυπηρέτηση του πολίτη και των επιχειρήσεων», προϋπολογισμού 1.936.500 ευρώ, το οποίο θα εφαρμοσθεί πιλοτικά σε 15 Δήμους, 1 ΤΕΔΚ και την ΚΕΔΚΕ, και εν συνεχεία θα είναι διαθέσιμο για προσαρμογή και αξιοποίηση από οποιονδήποτε δήμο της χώρας. Αφορά την δημιουργία portals, ενός ιδιαίτερα χρήσιμου εργαλείου για τη βελτίωση της σχέσης του πολίτη και των επιχειρήσεων με τους Δήμους και την ολοκληρωμένη αξιοποίηση των υπηρεσιών που μπορεί να προσφέρει η Αυτοδιοίκηση.

Οι προτάσεις της ΚΕΔΚΕ για τα άλλα 2 έργα κατηγορίας κοινωνίας της πληροφορίας αξιο-

λογούνται από τους αρμόδιους των προγραμμάτων.

Το πρώτο έχει προϋπολογισμό 3.439.100 ευρώ, αφορά στην ανάπτυξη Γεωγραφικών Πληροφοριακών Συστημάτων και εφαρμογών για την εξυπηρέτηση των δήμων και των πολιτών. Το δεύτερο έργο έχει ύψος 5.682.250 ευρώ και αφορά την επέκταση του έργου «Ενιαίο Διαδικτυακό Περιβάλλον ΟΤΑ για Παροχή Υπηρεσιών στον Πολίτη και στις Επιχειρήσεις» σε όλους τους δήμους της χώρας.

Και στα δύο έργα υιοθετείται το μοντέλο ανάπτυξης «develop once - use many» που σημαίνει ότι κάθε εφαρμογή αναπτύσσεται μια φορά και διατίθεται χωρίς κόστος για χρήση σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αλλά και σε όποιον άλλον ενδιαφέρεται. Έτσι το συνολικό κόστος υλοποίησης είναι πολύ χαμηλότερο.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την πρόταση της ΚΕΔΚΕ, στο έργο για τα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (G.I.S.) θα αναπτυχθούν:

- Μια κεντρική υποδομή όπου θα είναι συγκεντρωμένα όλα τα γεωγραφικά δεδομένα και

θα είναι διαθέσιμα σε όλους τους δήμους.

- Πέντε βασικές εφαρμογές, για τις οποίες ο στόχος είναι να εγκατασταθούν στους δήμους που θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον.

Εφαρμογή 1η: Σύστημα διαχείρισης δικτύων κοινής ωφέλειας (ύδρευση, αποχέτευση).

Εφαρμογή 2η: Σύστημα διαχείρισης θεμάτων σχετικά με την κυκλοφορία / συγκοινωνίες.

Εφαρμογή 3η: Σύστημα διαχείρισης συλλογής απορριμμάτων.

Εφαρμογή 4η: Οδηγός πόλης στο διαδίκτυο.

Εφαρμογή 5η: Σύστημα χαρτογράφησης ηχορύπανσης σε αστικούς χώρους.

Το έργο για «**υπόλοιπα των Portals**» αποτελεί ουσιαστικά επέκταση σε όλους τους Ο.Τ.Α. των αποτελεσμάτων του ήδη δημοπρατημένου έργου το οποίο έχει αναλάβει να υλοποιήσει η ΚΕΔΚΕ ως τελικός δικαιούχος με τίτλο «Ενιαίο Διαδικτυακό Περιβάλλον ΟΤΑ για παροχή υπηρεσιών στον πολίτη και στις επιχειρήσεις». Το έργο περιλαμβάνει ηλεκτρονικές υπηρεσίες εξυπηρέτησης του πολίτη και των επιχειρήσεων σε όλους τους βασικούς τομείς παροχής υπηρεσιών της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης.

Δεδομένου ότι οι βασικές εφαρμογές υποδομής θα έχουν ήδη αναπτυχθεί, το συγκεκριμένο έργο θα εστιαστεί μόνο στην εγκατάσταση, λειτουργία και υποστήριξη των εφαρμογών αυτών στους υπόλοιπους δήμους.

Συμμετοχή των ΟΤΑ σε έργα Κοινωνίας της Πληροφορίας

Τα έργα της Κοινωνίας της Πληροφορίας συγχρηματοδοτούνται, τόσο από το τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2000 - 2006 «Κοινωνία της Πληροφορίας», όσο και από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Εργα της κατηγορίας «κοινωνία της πληροφορίας» για την Αυτοδιοίκηση, δεν σχεδιάζουν και υλοποιούν μόνον οι Ο.Τ.Α., αλλά και το Υπουργείο Εσωτερικών, με σημαντικές παρεμβάσεις, όπως είναι τα προγράμματα «ΣΥΖΕΥΞΙΣ» και «ΑΡΙΑΔΝΗ».

Η Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., με την συνδρομή της Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε., παρακολουθεί την πορεία των έργων Ο.Τ.Α. στο σύνολο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2000 - 2006.

Έχει ενδιαφέρον η εικόνα που καταγράφεται για την πορεία των έργων Ο.Τ.Α. κατηγορίας «κοινωνία της πληροφορίας» με στοιχεία 31.12.2005.

Στο **τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2000 - 2006 «Κοινωνία της Πληροφορίας»**, από το οποίο προέρχονται και οι μεγαλύτεροι

πόροι για τα έργα «ΚτΠ»:

Τα έργα Ο.Τ.Α. έχουν μικρό μερίδιο, 157 εκ. € ή 6%, στον προϋπολογισμό του συνόλου των ενταγμένων στο επιχειρησιακό πρόγραμμα έργων.

Το θετικό και ελπιδοφόρο είναι ότι τα έργα Ο.Τ.Α. στην Κοινωνία της Πληροφορίας βελτιώνονται ποιοτικά. Ο τόνος δεν δίνεται πλέον από τα πολύ μικρά έργα εξοπλισμού για τα εργαστήρια των σχολικών επιτροπών των Δήμων. Δίνεται από τα έργα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (47 νέα έργα κατά το τελευταίο 4μηνο), από τα έργα των Μητροπολιτικών Δικτύων Οπτικών Ινών (19 στο 4μηνο), από τα 28 κατά το 4μηνο Ευρυζωνικά Δίκτυα Τοπικής Πρόσβασης. Ειδικά για τα έργα ανάπτυξης των ευρυζωνικών υποδομών πρέπει να αναφερθεί ότι καλύπτουν πλέον το 55% του προϋπολογισμού των ενταγμένων έργων Ο.Τ.Α. στο Ε.Π. «ΚτΠ».

Η ανάπτυξη των ευρυζωνικών έργων, αλλά και το θεσμικό πλαίσιο που θα τα διέπει στη φάση της λειτουργίας τους, είναι μείζονος σημασίας ζήτημα. Το κυρίαρχο είναι ότι διανοίγονται τεράστιες δυνατότητες για την εξυπηρέτηση του πολίτη και την τοπική ανάπτυξη, καθώς πρόκειται για κανάλια από τα οποία μπορεί να διακινηθεί μέγιστη ποσότητα πληροφοριών. Προκύπτουν όμως και εξαιρετικά ενδιαφέροντα και σοβαρά ζητήματα που αφορούν την ρύθμιση, τον δημοκρατικό κοινωνικό έλεγχο, του περιεχομένου που διακινείται στα δίκτυα.

Τεκμήριο ποιοτικής βελτίωσης της συμμετοχής της Αυτοδιοίκησης είναι επίσης ότι 339 πρωτοβάθμιοι Ο.Τ.Α. (33% του συνόλου) έχουν ενταγμένο έργο κατηγορίας «κοινωνία της πληροφορίας», το οποίο είναι πέραν από τα μικρά έργα των σχολικών επιτροπών.

Στα 13 **Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα**, στις 31.12.2005, είχαν ενταχθεί έργα Ο.Τ.Α. κατηγορίας «κοινωνία της πληροφορίας» συνολικού προϋπολογισμού 19 εκ.€. Αφορούν σε μεγάλο βαθμό υποδομές της ΚτΠ στην εκπαίδευση, αλλά και στον πολιτισμό, τον τουρισμό, στη δημόσια διοίκηση και στο περιβάλλον.

Σημαντική είναι η συμμετοχή των ΟΤΑ στο πρόγραμμα **ΣΥΖΕΥΞΙΣ**. Το ΣΥΖΕΥΞΙΣ, προϋπολογισμού 74 εκ.€, όταν ολοκληρωθεί, θα διασυνδέει on line 2.000 φορείς της Δημόσιας Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης, θα αποτελεί το Εθνικό Δίκτυο του δημόσιου τομέα, μέσα από το οποίο θα διακινούνται (δωρεάν για 3 χρόνια) δεδομένα, φωνή και εικόνα.

Η Αυτοδιοίκηση, οι Δήμοι, κατέχουν πρωταγωνιστικό ρόλο στη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση του έργου, καθώς από το σύνολο των 1.789 φορέων στους οποίους έχει ολοκληρωθεί και παραδοθεί μέχρι σήμερα το ΣΥΖΕΥΞΙΣ, οι 1.083 δηλαδή το 60%, είναι φορείς της πρωτοβάθμιας Αυτοδιοίκησης. Η επιχειρησιακή ετοιμότητα των ΟΤΑ για να υποδεχθούν και να αξιοποιήσουν τις υπηρεσίες του έργου, προσδιορίζεται από την εγκατάσταση πληροφοριακών συστημάτων που θα αξιοποιήσουν τη δικτυακή υποδομή του ΣΥΖΕΥΞΙΣ, από τη δημιουργία των απαραίτητων βασικών υποδομών πληροφορικής, από την παρουσία εξειδικευμένου και εκπαιδευμένου κατάλληλα προσωπικού. Ωστόσο, σύμφωνα με εκτιμήσεις, οι ΟΤΑ σε ποσοστό 70%, σήμερα υστερούν στις παραμέτρους αυτές.

Η Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., αντιλαμβανόμενη την ανάγκη υποστήριξης των Ο.Τ.Α. για την αξιοποίηση του ΣΥΖΕΥΞΙΣ, έχει ήδη καταθέσει την πρόταση για το λεγόμενο mini «ΣΥΖΕΥΞΙΣ». Πρόκειται για το έργο, σύνδεσης στο ΣΥΖΕΥΞΙΣ όλων των κτιρίων των Ο.Τ.Α. (και όχι μόνον της απόληξης του βασικού δικτύου σε ένα κτίριο Ο.Τ.Α., όπως προβλέπει το κεντρικό ΣΥΖΕΥΞΙΣ), καθώς και της διασύνδεσης των αντίστοιχων θέσεων εργασίας.

Εκτιμάται ότι στο πλαίσιο του mini έργου θα πρέπει να διασυνδεθούν στο ΣΥΖΕΥΞΙΣ 1.500 περίπου κτίρια της τοπικής αυτοδιοίκησης και 25.000 θέσεις εργασίας. Το έργο κοστολογείται στα 15 εκ. €.

Ξεχασμένες υποσχέσεις και «**μαύρες τρύπες**» στον **προϋπολογισμό** η φετινή «προίκα» **των δήμων**

«Τραυματισμένη» οικονομικά για μία ακόμη χρονιά, βγήκε η Αυτοδιοίκηση, αναφορικά με τα ποσά που αποτυπώθηκαν στο φετινό προϋπολογισμό. Η υπαναχώρηση της κυβέρνησης από τις δεσμεύσεις της έναντι των αιρετών και η ανακολουθία των υποσχέσεων του ίδιου του Πρωθυπουργού, οδηγούν - όπως καταγγέλλουν οι εκπρόσωποι της Αυτοδιοίκησης - με μαθηματική ακρίβεια, σε οικονομική κατάρρευση τους περισσότερους ΟΤΑ, στην αποδόμηση του κοινωνικού κράτους και στη δημιουργία νέας γενιάς συμβασιούχων.

Την ίδια ώρα οι τελευταίες εξελίξεις, βάζουν σε «θέση μάχης» τους αιρετούς, οι οποίοι δηλώνουν αποφασισμένοι να αγωνιστούν από κοινού, προκειμένου να εμποδίσουν την υποβάθμιση του θεσμού της Αυτοδιοίκησης. Σε κάθε περίπτωση, άλλωστε, η μη πρόβλεψη των απαραίτητων πόρων στον προϋπολογισμό - πέρα από την οικονομική αδυναμία στην οποία οδηγεί τους ΟΤΑ - έρχεται σε αντίθεση και με το ίδιο το Σύνταγμα, το οποίο επιβάλει οι μεταφερόμενες προς την Αυτοδιοίκηση αρμοδιότητες, να συνοδεύονται και από αντίστοιχους πόρους για την άσκηση τους.

Συγκεκριμένα, όπως όλα δείχνουν, για μία ακόμη φορά η κεντρική διοίκηση επέλεξε να «κωφεύσει» έναντι συγκεκριμένων και επιτακτικών αιτημάτων, η ικανοποίηση των οποίων αποτελεί ζήτημα συνέχισης της ομαλής λειτουργίας των δήμων και κοινοτήτων της χώρας.

Ακάλυπτη επιταγή για αρμοδιότητες και συμβασιούχους

Ανάμεσα σε αυτά τα αιτήματα, θα πρέπει να αναφερθούν τα 250 εκ. ευρώ, που απαιτούνται για την κάλυψη του κόστους μονιμοποίησης των δέκα χιλιάδων συμβασιούχων (σχολικοί φύλακες, ΑΜΕΑ, Βοήθεια στο σπίτι), η μονιμοποίηση των οποίων αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι τις 31 Μαρτίου 2006. Όπως έχει ξεκαθαρίσει άλλωστε η ΚΕΔΚΕ προς την κυβέρνηση, σε ό,τι αφορά το θέμα των συμβασιούχων, μπορεί η ευθύνη για την ομηρία χιλιάδων εργαζομένων να είναι διαχρονική, ωστόσο δεν μπορεί τελικώς να είναι η Αυτοδιοίκηση εκείνη που θα επωμιστεί το οικονομικό

κόστος. Εξάλλου, αποτελεί κοινό τόπο, η ιδιαίτερη κοινωνική σημασία των συγκεκριμένων λειτουργιών καθώς, με δεδομένη την οικονομική συγκυρία, οι υπηρεσίες που προσφέρονται από τους ΟΤΑ, αποτελούν ουσιαστική βοήθεια και υποστήριξη για τα αδύναμα εισοδηματικά στρώματα. Κατά συνέπεια, εκτός από τους ίδιους τους εκπροσώπους της Αυτοδιοίκησης και τους εργαζόμενους σε αυτήν, ανησυχία εκφράζει και μία μεγάλη μερίδα πολιτών, που είναι χρήστες των συγκεκριμένων υπηρεσιών.

Παράλληλα οι τοπικοί άρχοντες έχουν θέσει ως μείζον ζήτημα την σταδιακή απόδοση - αρχής γενομένης από φέτος - των παρακρατηθέντων πόρων της Αυτοδιοίκησης οι οποίοι

σύμφωνα με εκτιμήσεις φθάνουν το ποσό των 1,7 δις ευρώ. Τέλος, έχουν ζητήσει να αποδοθούν πλήρως για το 2006, οι θεσμοθετημένοι πόροι της Αυτοδιοίκησης.

Κυβέρνηση: Καταβάλλουμε προσπάθειες για ενίσχυση του θεσμού...

Η απάντηση της κυβέρνησης στα συγκεκριμένα αιτήματα της Αυτοδιοίκησης, ωστόσο, παρά τις κατ' επανάληψη διαβεβαιώσεις ότι καταβάλλεται προσπάθεια για ενίσχυση του θεσμού, ήταν μάλλον απογοητευτική. Ειδικότερα, στον Προϋπολογισμό του 2006, όπως αναφέρεται και στο ψήφισμα διαμαρτυρίας που επέδωσε το Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ στην πρόεδρο της Βουλής και τα μέλη του Σώματος, τον περασμένο Δεκέμβριο, μετά από συγκέντρωση διαμαρτυρίας κατά ψήφιση του Προϋπολογισμού, δεν αποτυπώθηκε καμία από τις δεσμεύσεις της κυβέρνησης με αποτέλεσμα να κινδυνεύουν να οδηγηθούν σε αδιέξοδο υπηρεσίες κοινωνικής αλληλεγγύης, εργαζόμενοι, συμβασιούχοι αλλά και η ίδια η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Οι «μαύρες τρύπες» του προϋπολογισμού

Σταχυολογούμε ορισμένα από τα «κενά» του προϋπολογισμού έναντι των αυξημένων οικονομικών αναγκών των δήμων:

- Δεν υπάρχει ιδιαίτερη πρόβλεψη για τη μισθοδοσία των συμβασιούχων, που θα μονιμοποιηθούν με βάση το Προεδρικό Διάταγμα Παυλόπουλου
- Το κόστος της αρμοδιότητας «Βοήθεια στο Σπίτι» δεν αναφέρεται καθόλου, με αποτέλεσμα να τίθεται εν αμφιβόλω η συνέχιση της κοινωνικής αυτής υπηρεσίας και η απασχόληση των εργαζομένων σε αυτή.
- Δεν υπάρχουν κονδύλια για τα ΑΜΕΑ που απασχολούνται με ειδικά προγράμματα σε δημοτικές επιχειρήσεις, για τους σχολικούς φύλακες, τους σχολικούς τροχονόμους και τη δημοτική αστυνομία.
- Οι προβλεπόμενες δαπάνες για βρεφονηπιακούς σταθμούς, στάδια και συντήρηση σχολείων δεν καλύπτουν το κόστος του 2005.

Παράλληλα, όπως προκύπτει από τον Προϋπολογισμό:

- Δεν γίνεται καμία αναφορά για την απόδοση των παρακρατηθέντων, σύμφωνα με το Ν. 1828/89, πόρων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Αξίζει δε να σημειωθεί ότι για το συγκεκριμένο θέμα, υπάρχουν σχετικές δε-

σμεύσεις του ίδιου του υπουργού Εσωτερικών στο τακτικό συνέδριο της ΚΕΔΚΕ, τον περασμένο Νοέμβριο στη Ρόδο. Όπως έχει γίνει γνωστό το σχέδιο, που έχει ανακοινώσει το υπουργείο Εσωτερικών είναι να δοθούν ομόλογα, τα οποία δεν θα είναι άμεσα ρευστοποιήσιμα, ωστόσο θα αποτελούν αναγνώριση του υπάρχοντος χρέους από την κυβέρνηση. Παρόλα αυτά, και ενώ ήδη έχουμε διανύσει το πρώτο δίμηνο του νέου έτους, καμία κίνηση δεν έχει γίνει ακόμη προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ αρμοδίως αφήνεται να εννοηθεί ότι έχει ξεκινήσει η απόδοσή τους από πέρυσι.

- Το ποσό του Φόρου Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων που εντάσσεται στους ΚΑΠ και κατανέμεται στους ΟΤΑ μειώνεται, για πρώτη φορά μετά τη μεταπολίτευση, κατά 1,6%.
- Μειώνεται η ΣΑΤΑ σε σταθερές τιμές, αφού για το σύνολο του 2006 προϋπολογίστηκε ποσό ίσο με τον προϋπολογισμό του 2004 και 2005.
- Αυξάνεται το ποσό παρακρατήσεων του ΘΗΣΕΑ κατά 31% όταν, το 2005, η απορροφητικότητα του προγράμματος ήταν μικρότερη του 10% και παραμένουν «αναξιοποίητα» παραπάνω από 450 εκ. € και τέλος
- Παρατηρείται αλματώδης αύξηση των εκτάκτων επιχορηγήσεων.

Κατά συνέπεια, και με δεδομένη την πιο πάνω διαμορφωθείσα κατάσταση, στη συνεδρίαση του Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ για τα κριτήρια κατανομής των ΚΑΠ και της ΣΑΤΑ για το έτος 2006, αποφασίσθηκε ότι απαιτείται αύξηση του ποσού της ΣΑΤΑ ώστε να καταστεί εφικτή η υλοποίηση της πρότασης που έχει υποβληθεί. Ειδικότερα, η ΣΑΤΑ για το 2006, σύμφωνα με

το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ανέρχεται στο ύψος των 750 εκ. ευρώ, δηλαδή μειωμένη κατά 6,25% σε σχέση με το 2005. Όπως εκτίμησε το Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ, η ΣΑΤΑ θα πρέπει να ανέλθει τουλάχιστον στο ποσό των 840,75 εκ. ευρώ, ώστε να είναι υλοποιήσιμη η πρόταση, που έχει υποβληθεί στο υπουργείο Εσωτερικών. Αν η συγκεκριμένη πρόταση γίνει δεκτή τότε, η τακτική ΣΑΤΑ σε όλους τους ΟΤΑ της χώρας θα ανέλθει στο ύψος των 500 εκ. ευρώ (αύξηση 5,98%), με ουσιαστική δυνατότητα υλοποίησης επενδυτικών προγραμμάτων στους δήμους για το έτος 2006. Σε ό,τι αφορά τους ΚΑΠ, στον κρατικό προϋπολογισμό του έτους 2006 οι εγγραμμένοι πόροι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι 2.165 εκ. ευρώ. Η αύξηση στους ΚΑΠ, ανέρχεται κατά μέσο όρο στο 6% σε σχέση με το 2005. Ειδικότερα, η αύξηση στην τακτική επιχορήγηση ανέρχεται στο 7,14%. Ωστόσο εκείνο που προτείνει και φέτος η ΚΕΔΚΕ, προκειμένου να περιοριστεί η αφαίμαξη των ΚΑΠ, είναι δράσεις όπως, η φύλαξη των σχολικών μονάδων, η Δημοτική Αστυνομία, οι αναπτυξιακοί σύνδεσμοι, τα εργοστάσια αφαλάτωσης, τα προγράμματα κατά των ναρκωτικών, το «Βοήθεια στο σπίτι», το παραπληγικό επίδομα, να ενταχθούν στις οριζόντιες δράσεις του «ΘΗΣΕΑ». Με τον τρόπο αυτό θα υπάρξει ενίσχυση της τακτικής επιχορήγησης, καθώς όπως εκτιμάται, θα εξασφαλισθεί αύξηση της μηνιαίας λειτουργικής επιχορήγησης κάθε δήμου της τάξης του 10,61%. Να σημειωθεί μάλιστα, ότι ήδη έχει ζητηθεί από την ΚΕΔΚΕ, συνάντηση και με την πολιτική ηγεσία του υπουργείου Εσωτερικών, καθώς προς το παρόν δεν υπάρχει καμία επίσημη τοποθέτηση αναφορικά με το θέμα.

Πολεοδομικός σχεδιασμός σε ρυθμούς ... χελώνας

Η πορεία υλοποίησης του χωροταξικού - πολεοδομικού σχεδιασμού στη χώρα μας, οι ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στον αστικό και αγροτικό χώρο και ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη διακυβέρνηση και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρών και μεγάλων πόλεων ήταν το αντικείμενο διημερίδας που συνδιοργάνωσαν ΚΕΔΚΕ και ΤΕΕ.

Η διημερίδα πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών που έχει αναλάβει η ΚΕΔΚΕ για θέματα πολεοδομίας και χωροταξίας και ενόψει της προετοιμασίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τη νέα Προγραμματική Περίοδο 2007-2013.

Οι πρωτοβουλίες της ΚΕΚΔΕ

Η ΚΕΔΚΕ αποφάσισε να δώσει προτεραιότητα και αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και ενόψει της συνταγματικής αναθεώρησης σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας για θέματα που αφορούν στην πολεοδομία και τη χωροταξία. Συγκεκριμένα εκτός από την έρευνα για την κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι πολεοδομικές μελέτες σε όλη την Ελλάδα έχει προχωρήσει σε μια σειρά από άλλες ενέργειες.

- Έχει αναθέσει στο Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΙΤΑ) την υλοποίηση ενός φιλόδοξου προγράμματος με τον τίτλο «ΧΩΡΟΣ» με βασικό αντικείμενο τη δημιουργία βάσης δεδομένων, την υποβολή των ΟΤΑ και τη λειτουργία ενός διαρκούς παρατηρητηρίου, που θα καταγράφει και θα κωδικοποιεί τα προβλήματα σ' αυτούς τους τομείς, θα τους ενημερώνει για το ρόλο τους στο σχεδιασμό και στην ανάπτυξη του τόπου.

- Σε συνεργασία με το ΙΤΑ ξεκινά την αξιολόγηση των πολιτικών και των προγραμμάτων ως προς τις επιπτώσεις στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και την οργάνωση και λειτουργία του χώρου. Στόχος είναι η αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων στην έγκριση των πολεοδομικών και χωροταξικών ρυθμίσεων, αλλά και η εφαρμογή του σχεδιασμού και η λειτουργία του χώρου.

Μεγαλύτερη όμως σημασία έχει το γεγονός ότι το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχει ήδη ξεκινήσει την προετοιμασία μας για την επόμενη συνταγματική αναθεώρηση.

- Ήδη έχει ξεκινήσει συνεργασία με το ΥΠΟΙΟ, το ΥΠΕΧΩΔΕ και το ΥΠΕΣΔΔΑ, η οποία θα συνεχιστεί καθόλη τη διάρκεια του σχεδιασμού του Δ' ΚΠΣ και υλοποίησης του Γ' ΚΠΣ, έτσι ώστε οι ΟΤΑ να συμβάλουν και στη μεγιστοποίηση της απορρόφησης κονδυλίων.

- Σε συνεργασία με το ΤΕΕ ξεκίνησε η διαδικασία πιστοποίησης των τεχνικών και πολεοδομικών υπηρεσιών των δήμων και των κοινοτήτων.

- Σχεδιάζει και σύντομα θα καταθέσει πρόταση στο ΥΠΕΣΔΔΑ και το υπουργείο Παιδείας για την εισαγωγή στα σχολεία μαθήματος για «την αγωγή του ανθρώπου στο χώρο» - άνθρωπος και περιβάλλον, ο πολίτης στην πόλη, η ασφάλεια στην πόλη, η πόλη από το χθες στο αύριο.

- Πρότεινε στο ΥΠΕΧΩΔΕ την έκδοση οδηγού για τον πολεοδομικό και χωροταξικό σχεδιασμό, με καθοριστική τη συμβολή του ΤΕΕ

Οι επιπτώσεις σε εμπόριο, τουρισμό

Με βάση τα ΓΠΣ των 50 πρωτευουσών:

- σε 30 πόλεις καθορίζονται Ζώνες Βιοτεχνίας ή Βιοτεχνικά Πάρκα.
- σε 19 πόλεις ορίζονται Ζώνες Τουριστικής Ανάπτυξης.
- σε 13 πόλεις Ζώνες Βιομηχανίας.

Ο βαθμός ενεργοποίησης και αξιοποίησης αυτών των ζωνών φαίνεται να είναι αρκετά χαμηλός και στις περισσότερες περιπτώσεις οι επιχειρήσεις παραμένουν στην αρχική τους θέση (διάσπαρτες στις πόλεις) ή χωροθετούνται στις εκτός σχεδίου περιοχές.

Οι λόγοι που καταγράφονται είναι:

- αδυναμία πολεοδόμησης αυτών των ζωνών λόγω μη συναινέσης των αρχικών ιδιοκτητών γης.
- αυξημένες τιμές γης, στις επαγγελματικές ζώνες όπου ολοκληρώθηκε η πολεοδόμηση, σε σύγκριση με τις εκτός σχεδίου περιοχές.
- το εμπόριο και γενικότερα τα καταστήματα παροχής υπηρεσιών αναπτύσσονται γραμμικά κατά μήκος σημαντικών οδικών αξόνων στις περιοχές γενικής κατοικίας χωρίς επαρκείς χώρους στάθμευσης.
- στα πολεοδομικά κέντρα - κεντρικής λειτουργίας πόλης ή σε εκτός σχεδίου περιοχές αναγκαστικά συγκεντρώνονται υπεργορές και πολυκαταστήματα που δεν επιτρέπονται στις περιοχές γενικής κατοικίας με βάση το διάταγμα για τις κατηγορίες και το περιεχόμενο χρήσεων γης. Με πρόσφατη απόφαση του ΣτΕ και οι κινηματογράφοι χωροθετούνται μόνο σε πολεοδομικά

κέντρα όπου προβλέπονται «χώροι συνάθροισης κοινού».

Καθυστερήσεις και στα ΣΧΟΟΑΠ

Ανάλογη είναι και η εικόνα που εμφανίζεται και στις μελέτες σχεδίων χωρικής οικιστικής οργάνωσης ανοικτής πόλης (ΣΧΟΟΑΠ).

Με βάση τα στοιχεία του Παρατηρητηρίου του ΤΕΕ, έως και τον Οκτώβριο του 2005 βρίσκονται σε εξέλιξη 252 Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια / Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης με βάσει τις σχετικές διατάξεις του Ν. 2508/97.

Επί του συνόλου των 100 Δήμων που μετείχαν στην έρευνα:

- 8 Δήμοι ήταν στο Β.2 στάδιο (έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες δημοσιοποίησης και γνωμοδότησης επί των προτάσεων).
- 9 Δήμοι ήταν στη φάση έναρξης των διαδικασιών δημοσιοποίησης του Β.1 σταδίου.
- 17 Δήμοι στη διαδικασία εκπόνησης του Β.1 σταδίου (διατύπωση προτάσεων).
- 12 Δήμοι είχαν ολοκληρώσει την Α' φάση (καταγραφή - ανάλυση, στρατηγικές επιλογές ανάπτυξης).
- 40 Δήμοι ήταν σε διαδικασία εκπόνησης της Α' φάσης.
- 14 Δήμοι ήταν σε διαδικασία ανάθεσης.

Τα βασικά προβλήματα που εντοπίστηκαν από την πορεία υλοποίησης των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων / Σχεδίων Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης είναι:

- η σημαντική διακύμανση των χρόνων από την ημερομηνία λήξης της υποβολής εκ-

δηλώσεων ενδιαφέροντος έως την ημερομηνία ολοκλήρωσης της διαδικασίας αξιολόγησης. Με το μέσο όρο να κινείται γύρω στους 2 με 3 μήνες, η διαδικασία συχνά αγγίζει τον ένα χρόνο.

- συνολικά από την ημερομηνία λήξης υποβολής εκδηλώσεων ενδιαφέροντος έως την ημερομηνία υπογραφής σύμβασης ο απαιτούμενος χρόνος κυμαίνεται από 12 έως 18 μήνες.
- μόνο 6 Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια / Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης εκπονούνται σε διαδημοτική συνεργασία 17 Δήμων.
- ο προσδιορισμός των ζωνών που καλύπτονται από δάση ή δασικές εκτάσεις καθώς και της γεωργικής γης υψηλής προτεραιότητας.
- η εκτίμηση του προγραμματικού μεγέθους πληθυσμού με βάση τις απογραφές πληθυσμού της ΕΣΥΕ σε συνδυασμό με την εκτίμηση χωρητικότητας των υφιστάμενων οικιστικών υποδοχών.
- το μέγεθος των Πολεοδομικών Ενοτήτων.
- η ύπαρξη ήδη εγκεκριμένων ΖΟΕ.
- ο συγχρονισμός των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων / Σχεδίων Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης στο επίπεδο των Δήμων με τις υπό εκπόνηση μελέτες Γενικών Κατευθύνσεων ΠΕΡΙΠΟ στο επίπεδο των Νομών.
- η αντιμετώπιση των ζωνών Natura στο επίπεδο των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων / Σχεδίων Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης. Από τα εν εξελίξει 252 Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια / Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης τα 82 υλοποιούνται σε Δήμους που κατά μέρος ή στο σύνολό τους εμπίπτουν σε τμήματα περιοχών που εντάσσονται στο δίκτυο Natura 2000.
- η μη έκδοση εκτελεστικών διατάξεων των Ν. 2508/97 και Ν. 2742/99 κύρια αυτών που αφορούν στη δημιουργία παραγωγικών ζωνών (Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων) αλλά και ζωνών ανάπλασης.

Π. Κουκουλόπουλος: Πρέπει να μπει τέλος διαφορετικά θα πληρώνουμε συνέχεια τις συνέπειες

Αναφερόμενος στις αιτίες που έχουν οδηγήσει σ' αυτήν την κατάσταση ο πρόεδρος της ΚΕΔ-ΚΕ μεταξύ των άλλων κατέγραψε την καθυστέρηση έκδοσης δεκάδων εκτελεστικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων, κυρίως σ' ότι αφορά τους νόμους 2508 και 2742 αλλά και τη χρόνια

διαμάχη μεταξύ της διοίκησης του ΥΠΕΧΩΔΕ και του Συμβουλίου της Επικρατείας.

«Η διαμάχη αυτή, τόνισε, έχει καταστήσει το θεσμικό πλαίσιο κυριολεκτικά «κινούμενη άμμο». Ιδιαίτερα η τελευταία απόφαση του ΣτΕ γύρω απ' τις πολεοδομικές αρμοδιότητες δημιουργεί ανυπέρβλητα, κυριολεκτικά, προβλήματα.

Ως αποτέλεσμα αυτής της διαμάχης το θεσμικό πλαίσιο γίνεται ολοένα και πιο δαιδαλώδες και πληθαίνουν οι ανολοκλήρωτες πλευρές του με φυσιολογικό αποτέλεσμα τις καθυστερήσεις. Πάνω απ' όλα όμως, η βασικότερη αιτία είναι καθαρά πολιτική. Μετά το φωτεινό διάλειμμα Μάνου- Τρίτη οι πολιτικές ηγεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ, διαχρονικά, δε φαίνεται να έχουν συνειδητοποιήσει το μέγεθος των συνεπειών αυτής της κατάστασης. Δεν ξέρω αν η αιτία βρίσκεται, όπως ισχυρίζονται πολλοί, στη συνένωση των Υπουργείων ΔΕ και ΧΟΠ σε ενιαίο Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ γιατί πιστεύω έτσι κι αλλιώς σε επιτελικές κυβερνήσεις με λιγότερα υπουργεία. Η αιτία μάλλον πρέπει ν' αναζητηθεί στο ότι οι αποφάσεις στα πολεοδομικά και χωροταξικά ζητήματα δεν παράγουν άμεσα αποτελέσματα. Είναι τελικά ζητήματα πολιτικών προτεραιοτήτων. Ανάλογες, δυστυχώς, λογικές επικράτησαν διαχρονικά και σ' ένα μεγάλο μέρος αιρετών της Αυτοδιοίκησης.

Το ζήτημα είναι ότι στην κατάσταση αυτή πρέπει να μπει ένα τέλος.

Διαφορετικά θα πληρώνουμε διαρκώς συνέπειες.

Το κτηματολόγιο πέραν της σκανδαλογίας αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα για την ανάπτυξη της χώρας. Και δεν είναι μόνο το κτηματολόγιο.

Οι καθυστερήσεις στα εκτελεστικά έχουν οδη-

γήσει σε αδιέξοδο τα ολοκληρωμένα προγράμματα αστικού και αγροτικού χώρου με σημαντικές συνέπειες στην απορρόφηση του Γ' ΚΠΣ.

Από την άλλη το Δ' ΚΠΣ είναι διάχυτο από ενέργειες παρόμοιες με τα ολοκληρωμένα προγράμματα, που θεωρήθηκαν σύμφωνα με οδηγία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως προάγγελος των δραστηριοτήτων που θα υπάρξουν σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο στα πλαίσια του Δ' ΚΠΣ. Η κατάσταση είναι πολύ σοβαρότερη απ' ό,τι φαίνεται. Γι' αυτό πρέπει να υπάρξει άμεση ενεργοποίηση όλων των εμπλεκόμενων με τα ζητήματα αυτά».

ΒΑΣΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑΣ «ΠΟΛΙΣ» 25-26 Νοεμβρίου 2005

1. Αποσαφήνιση των «κανόνων του παιχνιδιού»

Ως κατ' εξοχήν κοινό αίτημα αναδεικνύεται η ολοκλήρωση, ενεργοποίηση και κωδικοποίηση του θεσμικού πλαισίου χωροταξικού - πολεοδομικού σχεδιασμού και εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένης της αποσαφήνισης και της θωράκισης των αρμοδιοτήτων έγκρισης. Ιδιαίτερη σημασία χρειάζεται να δοθεί στη διευκόλυνση της πρακτικής εφαρμογής, το οποίο σημαίνει απλούστευση των διαδικασιών, τυποποίηση του επιχειρησιακού σχεδιασμού και διασφάλιση των μηχανισμών παρακολούθησης, αξιολόγησης και προσαρμογής του πλαισίου. Οι δράσεις που πρέπει να αναληφθούν είναι:

- Πλήρης ενεργοποίηση του θεσμικού πλαισίου περί Χωροταξικού - Πολεοδομικού σχεδιασμού και διασφάλιση αποτελεσματικού μηχανισμού προσαρμογής / αναθεώρησης με βάση και την εμπειρία από την εφαρμογή του.